

ที่ นร ๐๔๑๐/ ~~๔๔~~

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคูชีวิต พ.ศ. ....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๓๓๕๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติคูชีวิต พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติคูชีวิต พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- (๓) ร่างพระราชบัญญัติคูชีวิต พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง ความว่า คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคูชีวิต พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วให้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว มีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญ พร้อมทั้งได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางมาตราของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติคูชีวิต พ.ศ. .... รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) (๒) และ (๓) และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับผลการพิจารณา เอกสารตาม (๒) และ (๓) จะเป็นเอกสารที่ต้องจัดส่งให้สภาผู้แทนราษฎรต่อไป โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายซึ่งต้องจัดทำให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กระทรวงยุติธรรมจะได้เสนอมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรง สำหรับหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนั้น สำนักงานฯ ได้แจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการ

ส่งมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงภายใน ๕ วันนับจากวันที่ได้รับร่างกฎหมายที่สำนักงานฯ ตรวจพิจารณาแล้ว

อนึ่ง ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. .... คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ได้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติให้ผู้เยาว์ที่เป็นบุตรบุญธรรมของคู่ชีวิตฝ่ายหนึ่งสามารถเป็นบุตรบุญธรรมของคู่ชีวิตอีกฝ่ายหนึ่งได้ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความสมบูรณ์และเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัวที่มีลักษณะไม่ต่างไปจากคู่สมรส และเป็นไปตามบริบทปัจจุบันของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศและอยู่ร่วมกันเพื่อก่อตั้งเป็นครอบครัว โดยบุคคลทั้งสองจะร่วมกันอุปการะเลี้ยงดูเด็ก แม้จะเป็นบุตรบุญธรรมของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งก็ตาม อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการรับฟังความคิดเห็นที่ได้รับเสียงสนับสนุนในประเด็นนี้จำนวนมาก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรับบุตรบุญธรรมมีกระบวนการตรวจสอบและกลั่นกรองที่จะต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของการมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการรับบุตรบุญธรรมตามร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นการสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณามีมติมอบหมายให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เตรียมการเพื่อรองรับการรับบุตรบุญธรรมร่วมกันของคู่ชีวิตที่จะมีขึ้นภายหลังจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายไทย

ฝ่ายกิจการพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๖๓๐ (นางสาวรัชนิกรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th